

Dr. Zimányi Vera Emlékezete

Prof. Dr. Zimányi Vera, a PPKE BTK alapító tagja, egyetemi tanára, majd professor emeritája, életének 92. évében, 2021. április 20-án visszaadta lelkét Teremtőjének.

Zimányi Vera a régi állami Pázmány Péter Tudományegyetemen kezdte meg tanulmányait történelem-angol, majd levéltár szakon, de már az Eötvös Loránd Tudományegyetemen fejezte be; kitűnő tanulmányi eredménye ellenére vidékre helyezték, ám nemsokára bekerülhetett az akkori Országos Levéltárba, ahol kezdő szakemberként igen nagy feladatot bízta rá; a szovjet megszállás következtében Kőrmenden szétdőlt és súlyosan sérült herceg Batthyány család levéltárát kellett újrarendeznie. A munkát oly sikerrel végezte el, hogy első cikkeit, könyveit ennek anyagából írta; a Batthyány anyag legfőbb szakértője lett. 1963-ban, addigi tudományos munkásságának elismeréseként a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetbe került, ahol kereken harminc évet töltött el. A légkör itt szabadabb volt, mint máshol; az 1970-es évekre az intézet megszabadult az 1949-ben bezárt és leépített Teleki Pál Tudományos Intézet helyébe lépő új intézménynek a kényszerűen és kizárólagosan kommunista-marxista szemléletétől. A kutatók már kaphattak nemzetközi ösztöndíjat Nyugatra is, külföldi konferenciákon vehettek részt – Zimányi Vera is itt kapcsolódott bele a nemzetközi gazdaságtörténeti kutatásokba, amely a francia Annales-iskola nyomán jutott érvényre, és az 1970–80-as években élte nagy korszakát. A történész asszony azt kutatta, hogy a magyarországi kora újkori gazdasági- és társadalmi jelenségek milyen kontextusban állnak a nyugat-európai folyamatokkal. Megrajzolta a Magyar Királyság XVI–XVII. századi gazdaság- és társadalomtörténetét; a Batthyány-uradalmak története, kereskedelem-történeti tanulmányai, ártörténeti kézikönyve, a Zrínyiek tengerparti uradalmának forráskiadványa vagy a tízkötetes szintézis gazdaság- és társadalomtörténeti fejezetei, életmód-történeti tanulmányai ma is alapvető munkáknak számítanak.

1985-ben a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Főiskolai Karának egyetemmé szervezésében vállalt aktív szerepet, majd 1992-ben a Pázmány Péter Katolikus Egyetem újraalapítási munkájában vett részt. A Kora Újkori Tanszéken kora újkori egyetemes történelmet és forrásolvasást tanított. Elévülhetetlenül munkálkodott a Történettudományi Doktori Iskola megalapításában is, ahol egészen 2007-ig tanított. Előrehaladott szembetegsége miatt már nem tudott olvasni, de még egy-egy színes életmód-történeti előadást megtartott – emlékezetből, és továbbra is lelkesen konzultált a hallgatókkal.

Zimányi Vera, a Professzorok Batthyány Körének tagja, az 1970–80-as évek nagy történész-nemzedékének prominens képviselői közül szinte utolsóként távozott az élők sorából. Nagyasszony volt a történészek között. Most már Odafönről kíséri figyelemmel szeretett Hazája történelmét.

Kedves Vera, nyugodj békében!

Budapest, 2020. április 20.

Dr. J. Újváry Zsuzsanna történész
egy. docens